

FAŠANK U GREBENCU

Kao i ostali narodi u Vojvodini, i Nemci su prilikom kolonizacije doneli svoje običaje. Te običaje su vremenom od njih preuzeli drugi narodi.

Podunavske Švabe su masovno otišle posle Drugog svetskog rata, ali neki od običaja koji su preneti drugim narodima sačuvani su do danas. Jedan od takvih običaja je i karneval koji se zove Fašank (od nemačke reči *Raz1:pas11*; štoznači „Noć posta“) i on se svake godine održava u Grebencu u Banatu.

Mesto Grebenac se nalazi u opštini Bela Crkva u Južnom Banatu i naseljeno je rumunskim stanovništvom. U Grebencu je rođen slavni pesnik Vasko Popa.

Svake godine pre početka velikog Uskršnjeg posta održava se seoska manifestacija Fašank. To je neka vrsta karnevalasa ljudima koji su obučeni i maskirani u razne likove. Niz alegorijskih kola predstavlja neku vrstu narodnog uličnog pozorišta. Reč je o koloni traktora sa prikolicama koje su ukrašene na neki poseban način. To je neka vrsta scenske predstave. Grupa ljudi koji se nalaze u jednim alegorijskim kolima izvode kratak skeč ili predstavljaju neku scenu iz istorije, savremenog društva ili iz bajki. Pri tome kola su nameštena kao scena na kojoj se izvodi određena predstava, a oni koji ga izvode su maskirani kao određeni likovi. Tako odigravaju različite scene, npr. trojanski konj, scena iz bajke „Snežana i sedam patuljaka“, „Dolazak Deda Mraza“, ali i teme i likove iz svakodnevnog života, kao što su devojčice obučene kao balerine, odlazak kosmonauta na Mesec, brodolom Titanika itd.

Za ovu priliku, ljudi se tokom cele godine dogovaraju šta će predstaviti i kako će se maskirati. Uglavnom sami prave kostime, maske i scenografiju, mada ima i kupovne maske i odeća. Na manifestaciji „Fašank“ učesnici se takmiče i osvajaju nagrade za najlepše uređena kola i za najinteresantniju masku.

Iako je ovaj običaj preuzet od podunavskih Švaba, stanovnici Grebenca su ga prilagodili svom načinu života, svojim interesovanjem i doživljavaju ga kao svoj praznik i svoju tradiciju.

Silvija Jovanović,

učenica

I/2 Karlovačke gimnazije